

RAPORT SINTETIC

ETAPA I

STABILIREA NIVELULUI DE INFORMARE, A NEVOILOR DE INFORMARE ȘI A CANALELOR PREFERATE

Septembrie 2017

Contract: *Servicii pentru realizarea studiilor sociologice prin care se vor evalua nevoile de informare si eficienta acțiunilor de informare si comunicare realizate în conformitate cu Planul de comunicare pentru POR 2014-2020;*

Etapa I - *Stabilirea nevoilor de informare, a canalelor preferate, stadiul de informare în rândul potențialilor aplicanți;*

Raport sintetic

Autoritate contractantă: **Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene**

Manager de proiect: Maria-Ionela Caprian

Prestator: **Asocierea SMART Integration & AB Research GROUP**

Echipa proiectului:

Ana Cornelia Bulai- *coordonator cercetare*

Alfred Bulai- *expert metodologie de cercetare*

Radu Mălureanu- *expert cercetare calitativă*

Ciprian Grădinaru- *expert culegere date*

Cristina Mădălina Ștefana- *expert prelucrare date*

Cătălin Niculae- *expert audit cercetare*

Roxana Cuciumeanu- *expert prelucrare date*

Cuprins

Prezentare generală.....	1
Context.....	1
Precizări metodologice	2
Structura eșantioanelor	3
Instrumentele de culegere a datelor.....	4
Analiza datelor.....	7
Autoritățile publice locale și județene	7
Alți beneficiari decât autoritățile publice locale.....	15
Responsabili de comunicare din cadrul structurilor de conducere de la nivel regional și din cadrul AM-POR, OI-POR.....	22
Parteneri media, jurnaliști	27
Concluzii și recomandări.....	31

Prezentare generală

Context

Prezentul raport cuprinde informații din 4 cercetări elaborate în cadrul contractului 183/26.04.2017, contract care are ca scop realizarea evaluării acțiunilor de informare și publicitate realizate conform Planului de comunicare pentru POR 2014-2020 și propunerea unui set de recomandări care să orienteze măsurile de informare și comunicare pentru intervalul 2020 – 2023, până la finalizarea programului.

Etapa I a acestui contract a avut ca obiectiv stabilirea nevoilor de informare, a canalelor preferate, a stadiului de informare în rândul potențialilor aplicanți. Acest raport vizează diverse tipuri de beneficiari și actori cu potențial de a fi implicați în POR 2014-2020, după cum urmează:

PUBLIC ȚINTĂ

Autorități Publice Locale
(respondenți, reprezentanți ai Consiliilor județene, Administrațiilor municipale, orașenești și comunale din toată țara).

Potențiali beneficiari, alții decât autoritățile publice locale, respectiv: furnizori de servicii sociale acreditați (publici și privați); instituții de învățământ superior de stat; întreprinderi mici și mijlocii din mediul urban și rural; microîntreprinderi din mediul urban; unități de cult; infrastructuri de inovare și transfer tehnologic, parcuri științifice și tehnologice; incubatoare și acceleratoare de afaceri; organizații neguvernamentale.

METODOLOGIE

Sondaj de opinie pe bază de chestionar aplicat pe un eșanșion de 503 de administrații publice locale

Ancheta pe baza de interviu structurat la nivelul altor categorii de beneficiari decât administrația publică, cu un volum de 202 respondenți.

Patru cercetări sociologice: un sondaj de opinie, două anchete pe bază de interviuri și o anchetă pe bază de focus grup.

Parteneri media, respectiv jurnaliști implicați în procesul de comunicare publică al Programului Operațional Regional

Ancheta pe baza de interviu structurat în rândul a 80 de jurnaliști din toate regiunile de dezvoltare.

Responsabili de comunicare din cadrul structurilor de conducere de la nivel regional și din cadrul AM-POR, OI-POR.

Anchetă pe bază de focus-grupuri la nivelul reprezentanților publicului intern responsabil de informare și comunicare și la nivelul reprezentanților AM-POR și OI-POR.

Precizări metodologice

Fiecare dintre cele 4 anchete a avut specificul său privind colectarea datelor. Astfel, sondajul de opinie la nivelul beneficiarilor autorității publice locale (APL) și județene (1) a fost realizat cu un eșantion cu un volum de 503 de respondenți, reprezentanți ai Consiliilor județene, Administrațiilor municipale, orașenești și comunale din toată țara. Aplicarea chestionarelor s-a realizat face to face, cu două excepții. Ancheta privind alți beneficiari (2) a fost efectuată pe un volum de 202 respondenți (reprezentanți ai furnizorilor de servicii sociale, instituții de învățământ superior de stat, IMM-urilor, unităților de cult, infrastructurilor de inovare și transfer tehnologic, parcurilor științifice și tehnologice, incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri, organizațiilor non-guvernamentale). Ancheta pe bază de focus grup la nivelul publicului intern responsabil de informare și comunicare și la nivelul reprezentanților AM-POR și OI-POR (3) a cuprins 8 focus-grupuri realizate la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare și un focus grup cu reprezentanți AM-POR-OI-POR. Ele au fost realizate cu sprijinul ADR și al AM-POR, participanții fiind selectați astfel încât să fie reprezentate opinii cât mai diverse, care să acopere întreaga gamă de subiecte ce țin de comunicarea internă. Întâlnirile de tip focus grup s-au realizat față-în-față, în cadrul unor locații selectate la nivelul

fiecărei regiuni de dezvoltare. Ancheta realizată la nivelul partenerilor media, respectiv în rândul jurnaliștilor implicați în procesul de comunicare publică al programului Operațional Regional (4) a avut un volum de 80 de respondenți, câte 10 din fiecare regiune de dezvoltare. Selecția participanților la studiu s-a realizat cu sprijinul Agențiilor de Dezvoltare Regională.

Structura eșantioanelor

Din punct de vedere al structurii eșantionului, sondajul realizat la nivelul APL (și județene) au fost chestionate instituții după cum urmează: 45% instituții administrative din mediul urban, 47% din mediul rural și 8% de la nivel de județ.

Tip administrație publică	Nr	Pondere din totalul instituțiilor de acest tip din România
Administrații Județene	40	95%
Administrații publice ale municipiilor	74	72%
Administrații publice orășenești	152	70%
Total urban	226	71%
Administrații publice comunale	237	9%

Tabel 1 – Structura eșantionului-sondaj la nivelul APL

Ancheta pe bază de interviu la nivelul partenerilor media, respectiv a jurnaliștilor implicați în procesul de comunicare publică a POR-Regio a avut un eșantion de 80 de persoane, care s-au distribuit după cum urmează:

Tip instituție media	Nr	Procent
Agencție de presă	9	11%
Publicații on line	13	16%
Presă scrisă	29	36%
Radio	10	13%
Televiziune	19	24%
TOTAL	80	100%

Tabel 2 – Structura eșantionului-anchetă pe bază de interviu la nivelul reprezentanților mass-media

Toate cele 4 anchete au avut eșantioane cu distribuții relativ egale pe fiecare regiune. Astfel, toate regiunile au avut aceeași reprezentare.

Eșantionul utilizat în cadrul studiului efectuat la nivelul altor tipuri de beneficiari în afara APL, a avut un volum de 202 respondenți, din tot atâtea instituții selectate.

Tip administrație publică	Nr	Procent
Furnizor de servicii sociale acreditat	48	24%
Instituție de învățământ superior de stat	39	19%
Întreprinderi mici și mijlocii din mediul urban	27	13%
Întreprinderi mijlocii din mediul rural	8	4%
Microîntreprinderi din mediul urban	11	5%
Unități de cult	14	7%
Infrastructură de inovare și transfer tehnologic/ parcuri științifice	13	6%
Incubator, accelerator de afaceri	7	3%
Organizație ne-guvernamentală	35	17%
TOTAL	202	100%

Tabel 3 – Structura eșantionului – anchetă pe bază de interviu la nivelul altor beneficiari decât APL

Pentru ancheta pe bază de focus grupuri în rândul publicului intern, eșantionul rezultat a însumat un volum de 72 de reprezentanți. Structura întâlnirilor de la nivel regional a fost eterogenă, atât din punct de vedere al funcției persoanelor care au luat parte la întâlniri, cât și din punct de vedere al numărului persoanelor prezente la fiecare întâlnire. În cadrul fiecărei întâlniri au participat, în medie, un număr de 8 persoane. Din punct de vedere al funcției, au fost prezente atât persoane care se ocupă de procesul comunicării cât și persoane care se ocupă de procesul de accesare al fondurilor europene.

Instrumentele de culegere a datelor

Fiecare dintre cele 4 anchete au avut la bază obiectivele generale ale studiului și s-au desfășurat etapizat, cu ghiduri structurate de întrebări. În continuare sunt prezentate temele acoperite în fiecare dintre anchete.

Sondajul de opinie în rândul reprezentanților APL a avut ca teme principale de discuție următoarele:

- Evaluarea experienței cu proiecte finanțate prin REGIO;
- Identificarea atitudinii generale;
- Evaluarea stadiului actual al informării;
- Identificarea nevoilor de informare la nivelul administrației publice;
- Evaluarea relației de comunicare inter-instituțională;
- Identificarea mijloacelor optime de informare;
- Evaluarea instrumentelor de comunicare utilizate.

Ancheta pe bază de interviu la nivelul beneficiarilor, alții decât administrațiile publice locale a avut ca teme:

- Evaluarea notorietății Regio în rândul potențialilor beneficiari;
- Evaluarea experienței de comunicare în proiectele finanțate prin Regio;
- Identificarea tipurilor de aprecieri generale în raport cu Regio;
- Identificarea nevoilor de informare în rândul beneficiarilor potențiali;
- Identificarea mijloacelor optime de informare;
- Evaluarea instrumentelor de comunicare;
- Identificarea modelelor de bună practică propuse de beneficiari.

Ancheta pe bază de focus grupuri s-a axat pe următoarele teme :

- Identificarea atitudinii generale a procesului de comunicare internă din cadrul REGIO;
- Identificarea relației de comunicare cu fiecare actor implicat în procesul comunicării interne (ADR, AM-OI, MDRAPFE).

- Analiza și evaluarea instrumentelor de comunicare utilizate;
- Identificare principalelor probleme existente în cadrul procesului de comunicare Regio;
- Identificarea nevoilor de informare la nivelul reprezentanților publicului intern;
- Identificarea mijloacelor optime de informare.

Ancheta adresată jurnaliștilor a acoperit teme după cum urmează :

- Evaluarea nivelului general de informare;
- Aprecierea relației de comunicare cu reprezentanții Agențiilor de Dezvoltare Regională, cu Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene și cu Autoritatea de Management a Programului Operațional Regional;
- Identificarea așteptărilor pe care partenerii media le au în privința informațiilor furnizate de către comunicatorii POR;
- Identificarea mijloacelor optime de relaționare cu mass media, din perspectiva jurnaliștilor intervievați;
- Identificarea așteptărilor reprezentanților mass media privind desfășurarea procesului de comunicare în perioada actuală de programare.

Analiza datelor

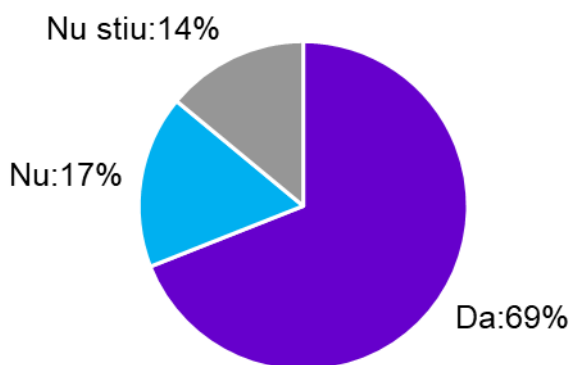
Autoritățile publice locale și județene

Majoritatea reprezentanților administrațiilor locale incluse în eșantion (63%) declară că au implementat cel puțin un proiect finanțat prin Regio în perioada de programare anterioară, prin urmare, experiența cu programe finanțate prin POR-Regio este semnificativă. Dincolo de corelațiile experienței anterioare cu tipul de apreciere și nivelul de informare, această experiență extinsă cu programe finanțate prin Regio, în exercițiul anterior, determină și o serie de comparații între cele două etape de finanțare POR și, nu în ultimul rând, un nivel ridicat al așteptărilor.

Experiența cu programe finanțate a fost exhaustivă în cadrul Consiliilor județene, toți reprezentanții acestor instituții declarând faptul că au implementat proiecte în perioada de finanțare 2007-2013. La nivelul acestor instituții, gradul de expertiză acumulat este semnificativ. Într-o situație similară se află administrațiile publice municipale. 97% dintre reprezentanții municipiilor declară că au accesat proiecte finanțate prin POR în exercițiul financiar anterior.

Deloc surprinzător, o pondere mare a respondenților arată că intenționează să acceseze fonduri prin POR-Regio și în viitor, după cum arată și graficul următor.

Instituția Dvs intenționează să aplice cel puțin un proiect în cadrul POR Regio?

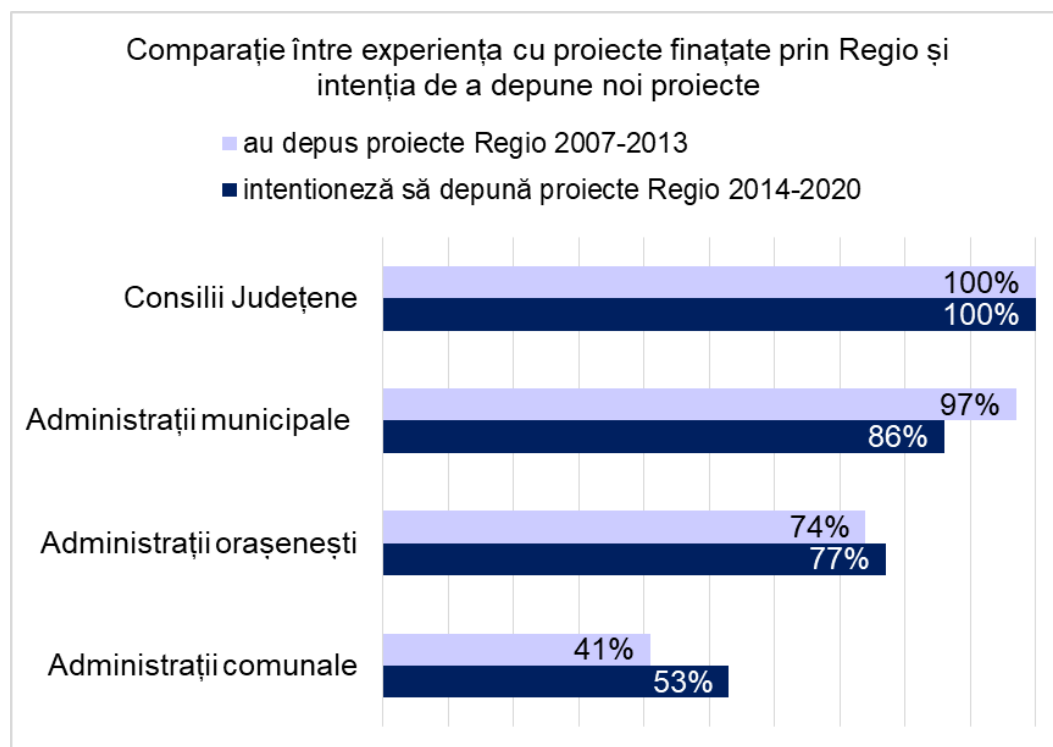
Grafic 1 – Intenția APL de a aplica proiecte POR-Regio 2014-2020

Toate administrațiile județene intenționează să acceseze fonduri prin POR, dar doar 53% dintre cele comunale au această intenție. Observăm în tabelul următor o distribuție detaliată a răspunsurilor, în funcție de tipul de administrație.

Instituția pe care o reprezentați a intenționează să aplice proiecte în cadrul Regio 2014-2020?		Administrații județene	Administrații municipale	Administrații orașenești	Administrații comunale
		Da	100%	86%	77%
Nu		0%	1%	9%	29%
Nu știu		0%	12%	14%	18%

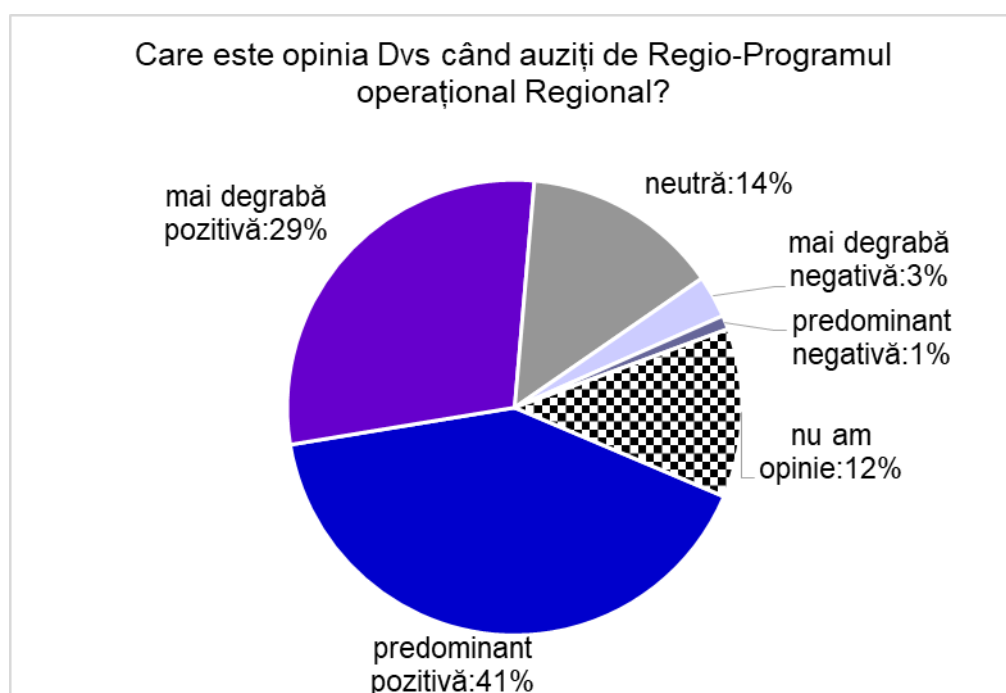
Tabel 4 – Intenția de a accesa fonduri Regio în funcție de tipul de administrație locală

Comparația între experiența depunerii proiectelor în exercițiul 2007-2013 și intenția de a depune proiecte în exercițiul actual de programare arată o creștere semnificativă în rândul comunităților urbane mici și în rândul comunităților rurale. Un procent semnificativ dintre administrațiile locale municipale, orașenești și comunale s-au declarat în expectativă, așteptând deschiderea tuturor liniilor de finanțare din cadrul programului Regio.

Grafic 2 – Analiză comparativă a experienței vs. intenției de accesare a finanțării prin Regio în funcție de tipul de administrație

Atitudinea generală dominantă față de Regio, la nivelul eșantionului, a fost declarată ca dominant pozitivă. 66% dintre reprezentanții administrației publice locale au o opinie predominant pozitivă când aud de "Regio-Programul Operațional Regional" și doar 4% au o părere negativă sau mai degrabă negativă. Aproximativ un sfert dintre respondenți au declarat că fie nu au o opinie formată, fie aceasta nu este nici predominant pozitivă, nici negativă.

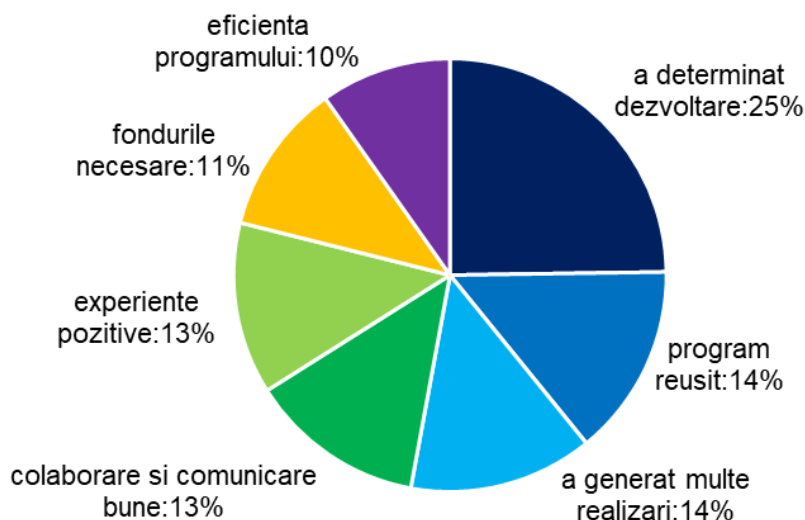

Grafic 3 –Atitudinea generală față de POR-Regio la nivelul APL

Astfel se remarcă o corelație directă între atitudinea pozitivă față de proiectele finanțate prin Regio și experiența cu proiecte finanțate prin Regio. Cu cât experiența este mai mare, cu atât atitudinea pozitivă crește, cu alte cuvinte, cel mai bun instrument de comunicare persuasivă este însuși proiectul implementat cu succes. Principalele motive ale care susțin atitudinea pozitivă față de Regio vizează tocmai succesul proiectelor implementate: faptul că finanțările ajută efectiv la dezvoltarea localităților, faptul că Regio este perceput ca unul din principalele instrumente financiare care se adresează administrațiilor locale .

Principalele motive care argumentează atitudinea pozitivă a reprezentanților APL față de Regio vizează tocmai succesul proiectelor implementate. Cel mai bun instrument de comunicare persuasivă este însuși proiectul implementat cu succes.

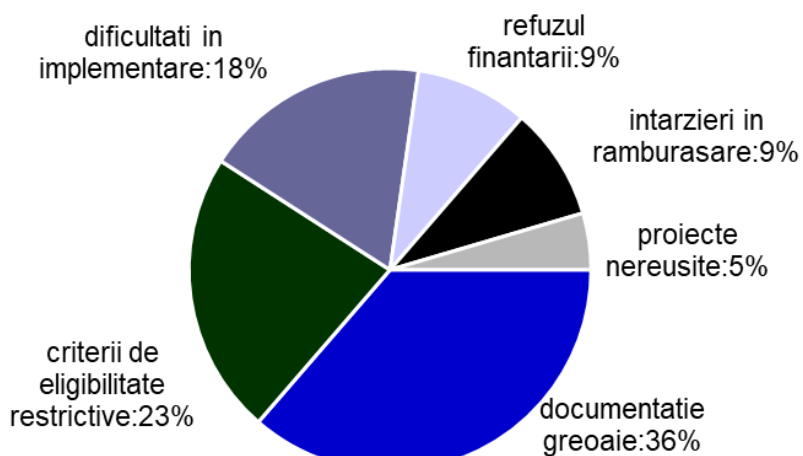
Argumente ale opiniei pozitive

Grafic 4 –Argumente ale opiniei pozitive față de Regio

Argumentele care susțin opiniile mai degrabă negative vizează în primul rând documentația greoaie, criteriile de eligibilitate și faptul că localitățile urbane mici și localitățile rurale sunt mai puțin eligibile, cel puțin pentru măsurile deschise până în prezent.

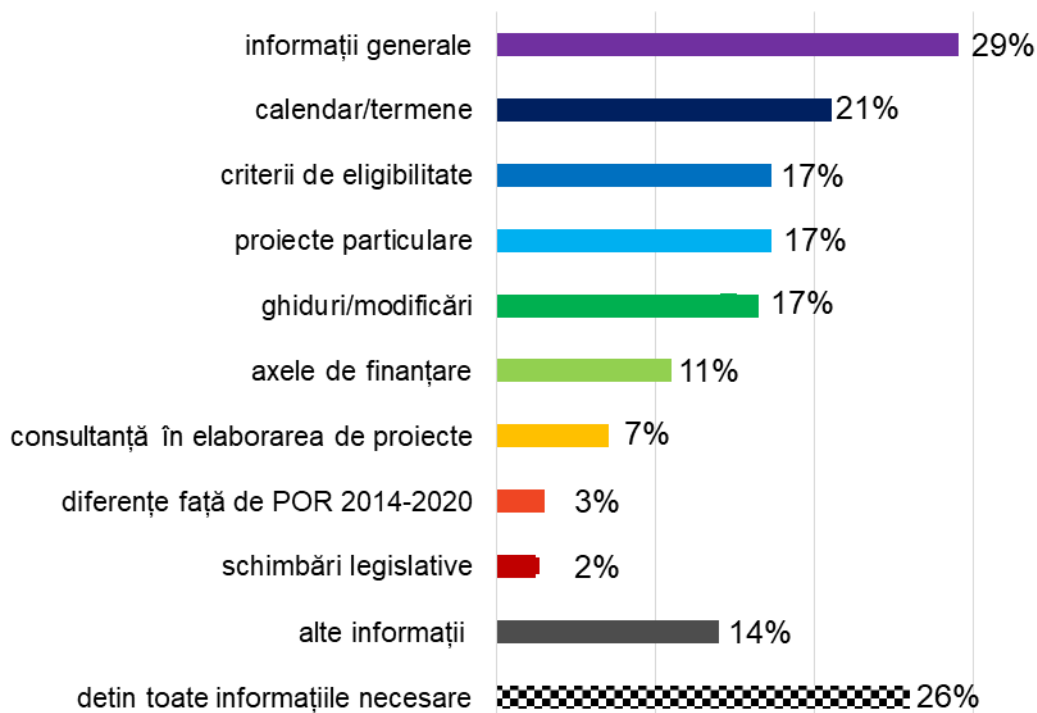
Argumente ale opiniei negative

Grafic 5 –Argumente ale opiniei negative față de Regio

Majoritatea reprezentanților autorităților publice locale se consideră informați despre oportunitățile de finanțare prin Regio- Programul Operațional Regional 2014-2020. La nivelul întregului eșantion media nivelului auto-perceput de informare este 6,6 pe o scala de la 1 (deloc informat) la 10 (foarte informat). Nivelul auto-perceput de informare este diferit pe tipuri de autorități publice locale. Media ponderată cea mai ridicată a fost înregistrată în categoria reprezentanților Consiliilor județene (8,3 puncte), urmată de cele municipale (cu 8 puncte), apoi de cele orășenești (7 puncte) iar cea mai scăzută în cazul reprezentanților autorităților publice comunale (5,7 puncte).

Care sunt principalele lucruri pe care doriți să le aflați în legătură cu Regio pentru perioada de programare 2014-2020?
- procente cumulate

Media nivelului auto-perceput de informare în rândul reprezentanților APL este 6,6 pe o scala de la 1 (deloc informat) la 10 (foarte informat).

Grafic 6–Distribuția răspunsurilor (întrebare cu mai multe răspunsuri) în ceea ce privește categoriile de probleme în informare percepute.

Din punct de vedere al nevoilor de informare, aproximativ o treime dintre respondenți au solicitat să primească informații generice, fie menționând domenii largi de interes de tipul: "care sunt oportunitățile de finanțare prin Regio și ce condiții sunt necesare pentru a avea acces la fonduri", "care este valoarea programului, care este strategia programului", "cum este corelat Regio cu alte programe de finanțare", "ce fel de investiții se finanțează", "care sunt direcțiile de acțiune în cadrul programului", "care sunt categoriile de solicitanți eligibili pentru program" etc.; fie menționând modul în care doresc să fie informați: "informare prin seminarii la nivel județean", "un acces mai bun la informații directe", "cu cine se poate lua legătura pentru a răspunde la întrebări", "mai multe informații și mai bine structurate", "informație clară și structurată, în cadrul unor evenimente locale", "informații directe prin rețeaua comunicatorilor Regio", "seminarii de instruire la nivel local", "informații fără echivoc, care să nu lase loc la interpretări", "interfață mai prietenoasă a Regio", "news alert pentru tot ceea ce este nou" etc..

Ce informații doriți să aflați despre Regio- Programul Operațional Regional?	Adm. județene	Adm. municipale	Adm. orașenești	Adm. comunale
Informații generale	40%	22%	26%	31%
Calendar/termene	35%	34%	25%	12%
Proiecte particulare	15%	20%	14%	19%
Criterii de eligibilitate	13%	14%	17%	19%
Ghiduri/modificări	8%	22%	18%	15%
Axele de finanțare	8%	9%	7%	14%
Consultanță în elaborarea de proiecte	8%	8%	5%	8%
Schimbări legislative	5%	3%	1%	3%
Diferențe față de POR 20107-2013	3%	3%	3%	4%
Alte informații	18%	15%	15%	11%
Dețin toate informațiile necesare	23%	22%	29%	27%

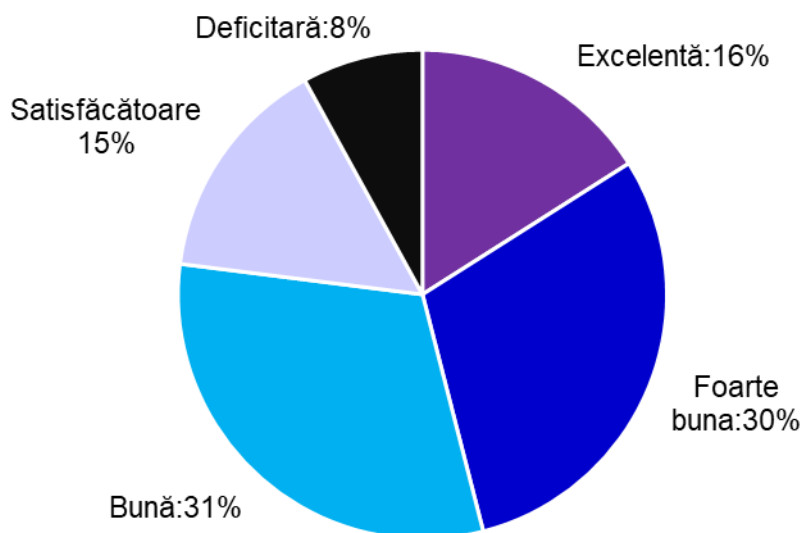
Tabel 5 – Temele de interes și distribuția lor pe tipuri de administrație

Reprezentanții consiliilor județene au poziționat ca principale teme de interes informațiile cu caracter general și cele legate de calendarul lansării ghidurilor și apelurilor de proiecte. La nivelul administrației municipale prioritare ca interes sunt informațiile generale, calendarul lansărilor și particularitățile ghidurilor solicitantului precum și modele de succes, administrațiile orașelor mici sunt interesate de informații cu caracter general, calendarul Regio și termene interne, particularitățile ghidurilor solicitantului și criteriile de eligibilitate, iar administrațiile din mediul rural sunt interesate de informațiile cu caracter general, criteriile de eligibilitate și modelele de bună practică, sau modalități de rezolvare prin Regio a problemelor punctuale.

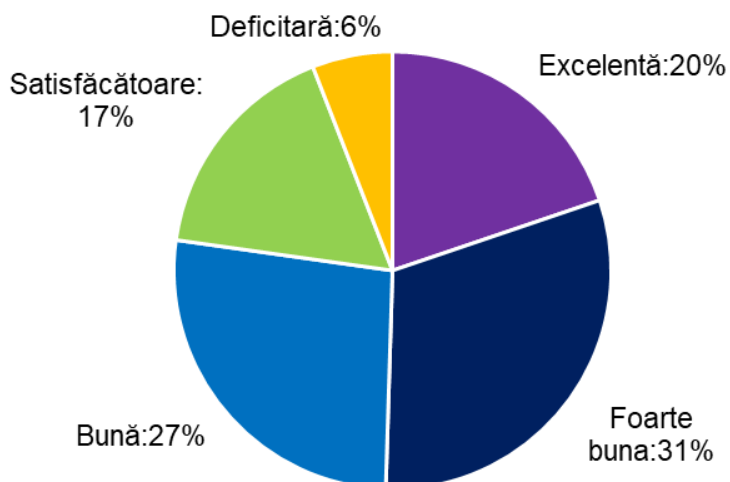
În cadrul cercetării, tuturor respondenților li s-a solicitat să evalueze, pe o scală de la 5 (excelent) la 1 (deficitar) relația de comunicare a instituției pe care o reprezintă, cu alte instituții, comunicare referitoare la proiectele cu finanțare europeană. Compararea pe tipuri de actori ai administrației locale evidențiază faptul că cea mai bună comunicare cu instituțiile de avizare de la nivel județean o au reprezentanții administrațiilor județene, iar cea mai puțin performanta relației se înregistrează, prin comparație, cu administrațiile comunale. Menționăm faptul că frecvent ne-a fost descris cazul "adeverinței că nu ai nevoie de adeverință", respectiv situația în care în documentații se solicită un aviz, pe care instituția care ar trebui să elibereze avizul nu este legal autorizată sau facă acest lucru, fapt pentru care beneficiarul trebuie să solicite de la instituția de avizare o adeverință din care să rezulte că nu are nevoie, în conformitate cu cadrul legal, de vreun aviz din partea respectivei instituții. Relația de comunicare cu Consiliile județene a fost apreciată ca fiind excelentă de către 21% dintre respondenți. 60% dintre participanții la sondajul de opinie consideră că instituția Consiliului Județean este un partener de comunicare performant. Relația de comunicare cu Autoritatea de Management a Programului Operațional Regional și cu MDRAPFE a fost evaluată global, cele două instituții comunicând unitar în raport cu administrația locală în ceea ce privește Regio.

Relația cu AM POR și MDRAPFE.

Grafic 7–Evaluarea relației cu AM-POR și cu MDRAPFE

Relația cu Agenția de Dezvoltare din Regiune

Grafic 8–Evaluarea relației cu ADR

Principalele mijloace de informare sunt site-urile dedicate și comunicatele de presă difuzate de Minister sau ADR. 6% dintre respondenți nu utilizează nici un mijloc de informare. Informațiile de pe site-ul Regio, evenimentele organizate la nivel local și regional și informațiile directe primite prin Rețeaua Comunicatorilor Regio sunt principalele instrumente de comunicare la nivelul administrației publice locale. Instrumentele Regio sunt considerate modele de succes în transmiterea de informații referitoare la programele operaționale și finanțările din fonduri europene.

Alți beneficiari decât autoritățile publice locale

Marea majoritate a potențialilor beneficiari au auzit de Regio, nivelul de notorietate fiind foarte ridicat, de 94%. Analiza comparativă la nivelul categoriilor de potențiali beneficiari, prezentată în tabelul următor, arată că nivelul cel mai ridicat de awareness se înregistrează în rândul infrastructurilor de inovare și transfer tehnologic/ parcurilor științifice și tehnologice și a incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri, cu o cvasi cunoaștere a Programului, urmate de instituțiile de învățământ superior de stat și furnizorii de servicii sociale acreditați. Un nivel mai scăzut de cunoaștere a fost înregistrat în rândul unităților de cult și al întreprinderilor mijlocii din mediul rural. Precizăm faptul că, din experiența anterioară de cercetare, rezultă că notorietatea Regio este foarte ridicată la nivel național, fiind Programul Operațional cel mai ușor de identificat prin elementele de identitate vizuală. Notorietatea însă nu presupune un nivel similar de informare.

Mass media este principalul instrument de creare a notorietății la nivelul acestor beneficiari, urmat de internet, relațiile de comunicare directă cu parteneri, consultanți, colegi, cunoștințe și de experiența de lucru efectivă în proiecte cu finanțare Regio a respondentului. Analiza răspunsurilor oferite la itemul privind sursele prin care s-a realizat awareness-ul general al Programului Operațional Regional evidențiază următoarele aspecte:

- ✓ Majoritatea respondenților (51%) menționează prioritar, sursa cea mai înalt specializată din cele utilizate (ex MDRAPFE) și secundar sursele alternative;
- ✓ Aproape jumătate (45%) dintre respondenți utilizează un mixt informațional, combinând în principal informațiile obținute din mass media cu cele de pe internet, sau cele din comunicarea directă.

Dvs. ați auzit de Regio- Programul Operațional Regional 2014-2020?

TIP BENEFICIARI	DA	NU
Furnizor de servicii sociale acreditat	88%	12%
Instituție de învățământ superior de stat	97%	3%
Întreprindere mică și mijlocie din mediul urban	92%	8%
Întreprindere mijlocie din mediul rural	88%	13%
Microîntreprindere din mediul urban	96%	4%
Unitate de cult	86%	14%
Infrastructură de inovare și transfer tehnologic/ parc științific și tehnologic	100%	0%
Incubator și accelerator de afaceri	100%	0%
Organizație neguvernamentală	91%	9%
TOTAL	94%	6%

Tabel 6 –Awareness REGIO pe tipuri de beneficiari

Analiza dispersiei mijloacelor de informare evidențiază 3 categorii de astfel de instrumente:

- *Mijloace pentru informare generală* sunt în principal mijloacele de comunicare în masă (media, internet, outdoor) pe care majoritatea respondenților le combină fie între ele, fie cu alte mijloace de informare;
- *Mijloace pentru informare particulară* sunt în principal mijloace de comunicare directă (discuții cu parteneri, colegi, consultanți, cunoștințe, participarea la evenimente sau cursuri, comunicare directă cu ajutorul rețelei comunicatorilor Regio) menționate ca surse de informare de peste 40% dintre respondenți;

- *Mijloace pentru informare specializată* primite în cadrul activității efective într-un proiect, de obicei prin intermediul unor instituții specializate ADR, MDRAPFE, Primărie, rețeaua comunicatorilor Regio.

Rețeaua comunicatorilor Regio este prezentă ca mijloc de informare în două categorii de mijloace, deoarece, pentru potențialii beneficiari, s-au raportat la ea din cele două perspective definitorii: comunicarea directă (ce caracterizează informarea particulară) și comunicarea instituțională (ce caracterizează informarea specializată).

Cele trei categorii de instrumente, din perspectiva tipului de informații pe care le pot oferi se pot grupa în trei niveluri de comunicare structurate din perspectiva gradului de complexitate a mesajului transmis:

Nivelul 1- nivel de informare la care se utilizează, în special, mijloace de comunicare în masă (media, internet, outdoor) și sunt oferite informații cu caracter general;

Nivelul 2- nivel de informare la care se utilizează, în special, mijloace de comunicare directă și sunt oferite informații cu caracter particular;

Nivelul 3- nivel de informare la care se utilizează mijloace de comunicare instituțională (site-uri specializate, e-mail, rețele de comunicare etc) și care oferă informație specializată, punctuală în special celor implicați într-un proiect.

Există o corelație directă între tipul de mijloace de informare utilizate și gradul de notorietate al Regio în rândul categoriei de beneficiari. Respectiv, în categoriile de beneficiari în care se menționează preponderent ca mijloc de informare un instrument de nivel 3, nivelul de notorietate al Regio este mult mai mare decât în categoriile de beneficiari în care se menționează preponderent, ca mijloc de informare un instrumente de nivel 1.

La nivelul întregului eșantion de potențiali beneficiari, aproximativ 42% dintre respondenți declară că au lucrat până acum în cadrul unui proiect Regio, criteriul experienței fiind un criteriu de selecție a instituției și a respondenților. Un element metodologic semnificativ este dat de diferența între experiența individuală, a respondentului în acest caz, și experiența instituțională, respectiv a instituției pe care o reprezintă, în sensul în care persoanele au, în multe cazuri, mai multă experiență decât instituția pe care o reprezintă.

Ați aplicat până acum vreun proiect în cadrul Regio?

Potențiali beneficiari	da	nu
Furnizor de servicii sociale acreditat	46%	54%
Incubator și accelerator de afaceri	71%	29%
Infrastructură de inovare și transfer tehnologic/ parc științific și tehnologic	54%	46%
Instituție de învățământ superior de stat	56%	44%
Întreprindere mică și mijlocie din mediul urban	35%	65%
Întreprindere mijlocie din mediul rural	38%	63%
Microîntreprindere din mediul urban	42%	58%
Organizație neguvernamentală	26%	74%
Unitate de cult	14%	86%
Total	42%	58%

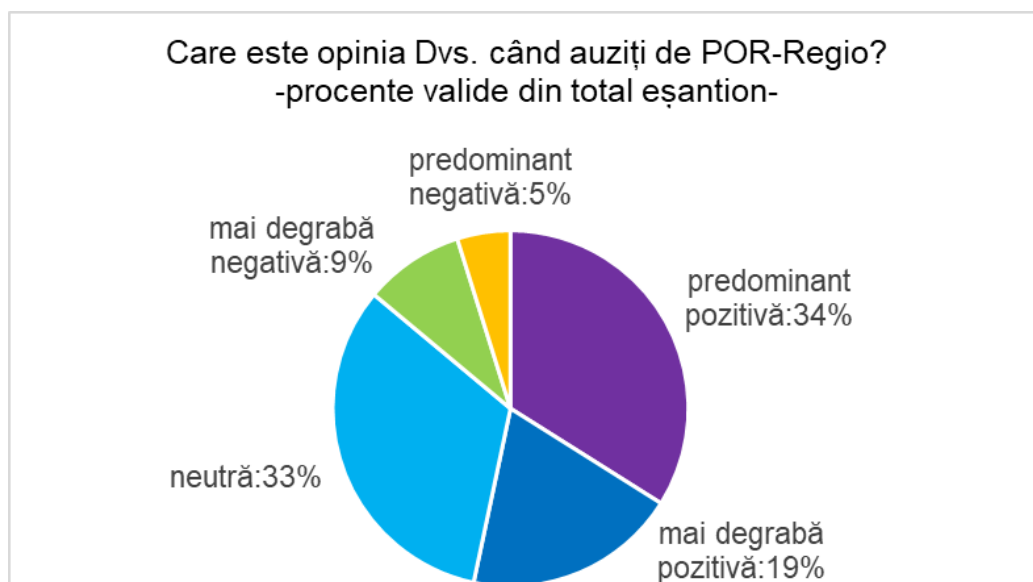
Tabel 7—Experiența participării în funcție de tipul de beneficiar

În ce privește evaluarea aspectelor funcționale și disfuncționale din punct de vedere al comunicării, 87% dintre respondenții care au avut experiențe în proiecte finanțate prin Regio au menționat cel puțin un aspect funcțional al programului, din punct de vedere al comunicării. 40% dintre respondenții cu experiență Regio au semnalat cel puțin un aspect disfuncțional. Dintre respondenții care au evaluat pozitiv relația de comunicare pe care au avut-o pe parcursul experienței personale cu proiecte finanțate prin Regio, 19% au considerat că relația a fost "foarte bună", apreciind profesionalismul în comunicare, promptitudinea cu care s-a

desfășurat schimbul de informații și rapiditatea cu care au fost oferite răspunsuri la problemele ridicate de către beneficiari. 77% din această categorie de respondenți au evaluat ca fiind "bună" relația de comunicare, apreciind activitățile de comunicare desfășurate de către OI și AM, relația de comunicare cu ADR, informațiile oferite de site-ul www.inforegio.ro, eficiența relației de comunicare, caracterul suportiv și complexitatea informațiilor primite. 4% dintre respondenții din această categorie au apreciat relația de comunicare ca fiind de nivel "mediu", apreciind pozitiv faptul că au existat mecanisme care să permită o corespondență între OI și beneficiari și faptul că relația de comunicare a avut și o componentă informală, considerată utilă pentru buna implementare a proiectului. 40% dintre cei care au avut experiențe cu proiecte Regio au transmis și o serie de aprecieri negative. Majoritatea acestora (65%) au apreciat ca fiind greoi procesul de comunicare, transferând comunicării predominant dificultăți care au aparținut altor procese din implementarea programului: volum mare al documentelor și informațiilor solicitate din partea beneficiarilor de către OI, ghiduri greoaie, birocrație excesivă, ghiduri apărute cu întârziere care au suferit prea multe modificări pe parcursul implementării POR 2007-2013, grafice de timp nerealiste, care nu au putut fi negociate, încărcare dificilă a documentelor în platforma electronică și lipsa de suport tehnic pentru facilitarea acestor transferuri electronice, întârzieri în calendarul de implementare a proiectelor, dificultăți în comunicarea problemelor juridice și incoerența între cadrul legislativ și solicitările din ghiduri, lipsa proceselor de simplificare, reducerea birocrației și diminuarea senzației de suspiciune de fraudă pe care o parte dintre respondenți au resimțit-o în relația de comunicare cu organismele de implementare. 21% dintre cei care au avut aprecieri negative la adresa procesului de comunicare au considerat că acesta a avut și părți slabe, luând în considerare în special prea puținele întâlniri de lucru organizate de ADR cu beneficiarii de proiecte, răspunsuri redundante atunci când au fost solicitate clarificări, oferindu-se același text din ghid fără lămuririle cerute și reticența cu care unii dintre potențialii beneficiari s-au simțit tratați de către reprezentanții organismelor de implementare și control.

Cei 15% dintre respondenții care au nominalizat aspecte disfuncționale ale procesului de comunicare au considerat că aceasta a fost incompletă deoarece nu au fost oferite detalii cu privire la criteriile de evaluare, informații suficiente despre proceduri, informații privind perspectiva din care organismele de implementare privesc anumite modificări ce se pot aduce în cadrul proiectelor, informații privind corecțiile financiare care se pot face.

Totuși, opinia generală majoritară a reprezentanților potențialilor beneficiari despre Programul Operațional Regional- Regio este una pozitivă. Menționăm faptul că aprecierea generală a fost solicitată tuturor participanților la anchetă, nu doar celor care au avut experiențe cu proiecte finanțate prin Regio. 53% dintre cei care au dorit să exprime o opinie despre Regio au declarat că aceasta este mai degrabă pozitivă sau predominant pozitivă. O treime dintre respondenți au ales o poziție neutră, iar 14% au declarat o opinie mai degrabă negativă în raport cu Regio.

Grafic 9—Opinie generală privind POR-Regio

Categoriile de argumente care au justificat exprimarea unor opinii pozitive pot fi grupate în două clase majore: argumente referitoare la impactul Regio la nivel național: faptul că POR-Regio este un program care sprijină dezvoltarea la nivel național, regional și local (26%); oferă fondurile necesare unor proiecte de investiții pentru care altfel nu ar fi fost identificate soluții financiare (25%); vizează domenii multiple de interes, de la proiecte de infrastructură locală la proiecte de reabilitare de școli și oferire de servicii sociale (20%), faptul că Regio a ajuns în multe comunități (4%) vizând categorii diverse de beneficiari (3%), fiind, în linii largi, un proiect bun pentru societate (3%). Cea de a doua clasă reunește argumentele generate de experiența cu proiecte Regio: experiențele reușite în implementarea unor proiecte finanțate prin Regio (15%), colaborarea bună cu organismele de implementare, cu ADR, cu MDRAPFE (15%), comunicare bună cu reprezentanții autorităților de management (7%), organizare bună în cadrul programului (1%) selecție corectă din punct de vedere al utilității proiectelor finanțate (3%), iar, pentru cei cu experiențe multiple, mai performant decât alte programe operaționale (3%). Principalele categorii de argumente pentru opinia neutră față de Regio sunt generate de lipsa de informații (54%), de lipsa experienței cu proiecte Regio (12%) și a interesului pentru astfel de proiecte (8%). O altă clasă de argumente vizează caracteristicile programului operațional: condiții restrictive (12%) și birocrație excesivă (2%). 10% dintre cei care au ales valoarea neutră a scalei au argumentat alegerea prin experiențe personale negative (4%) sau prin asperități de comunicare înregistrate în timpul colaborării cu reprezentanți ai autorităților de management din cadrul programului.

Argumentele pentru exprimarea unei opinii mai degrabă negative în raport cu Regio, au pornit majoritar din experiența negativă a respondenților în încercarea de a accesa fonduri prin acest program. . O treime dintre respondenții din această categorie (37%) acuză condițiile prea restrictive de eligibilitate, 32% consideră că birocrația din cadrul programului este excesivă, 23% argumentează prin experiențele personale negati-

ve în proiecte concrete, 6% acuză colaborarea interinstituțională deficitară (OI, ADR, MDRAPFE, CJ, instituții de avizare județene), iar 5% susțin că au o opinie negativă din cauza lipsei de informații despre POR-Regio.

Majoritatea respondenților declară că dețin informații despre sursele de informare privind Programul Operațional Regional 2014-2020 (60% din eșantion) și despre modalitatea în care pot primi sprijin în redactarea unui proiect eligibil (54% din eșantion). Zonele deficitare din punct de vedere informațional vizează: criteriile de eligibilitate, modalitățile de evaluare și selecție a proiectelor și conținutul dosarului de finanțare.

Nevoile de informare și mecanismele de informare pentru fiecare categorie de beneficiari sunt diferite, de la informații generale despre program, care să genereze interesul din partea potențialilor beneficiari și să permită evaluarea oportunității pentru organizația din care fac parte, până la informații specializate care să răspundă întrebărilor tehnice și care să susțină implicarea în proiectele cu finanțare Regio. Pentru fiecare categorie de beneficiari, nu doar nevoile de informare sunt specifice, ci și instrumentele utile pentru a transmite informația sunt particularizate.

Comunicarea on-line, solicitată de toate categoriile de public țintă este eficientă pentru transmiterea detaliilor specializate ale programului, comunicarea directă este solicitată pentru a putea răspunde unor serii ample de întrebări punctuale, iar comunicarea prin mass-media pentru a putea identifica modele de succes, potențiali parteneri, informații generale despre program.

Responsabili de comunicare din cadrul structurilor de conducere de la nivel regional și din cadrul AM-POR, OI-POR

Identificarea istoricului comunicării din cadrul Regio este o dimensiune importantă a ghidului de interviu în evaluarea nivelului actual de informare și a nevoilor de informare pentru perioada următoare, precum și în

realizarea unei comparații între procesul comunicării desfășurat în cadrul Regio în etapa anterioară și cel desfășurat în prezent. La nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare am identificat un istoric pozitiv al relației de comunicare internă din cadrul Regio, cu un trend perceput însă ca fiind negativ în ceea ce privește evoluția față de etapa trecută, unde se considerată mai consolidată din punct de vedere al organizării și mai consistentă din punct de vedere al relației de comunicare. Comunicarea internă în cadrul POR în exercițiul 2007-2013 a fost catalogată ca fiind bună și foarte bună, participanții evaluând acest proces cu note peste 8, pe o scala de la 1 (foarte slabă) la 10 (foarte bună). Principalele aspecte pozitive ale relației de comunicare internă din cadrul POR menționate de către respondenți au fost: întâlnirile frecvente din perioada de programare anterioară; pregătirea, specializarea membrilor echipelor de comunicare și a membrilor rețelei comunicatorilor POR-Regio; participarea la forumurile comunicatorilor Regio ceea ce permitea schimbul de experiență și împărtășirea rezultatelor obținute la nivel regional; calitatea materialelor transmise beneficiarilor; frecvența întâlnirilor cu beneficiarii; frecvența întâlnirilor cu reprezentanții AM și reprezentanții Ministerului de resort; calitatea campaniilor de comunicare desfășurate; profesionalismul personalului din ADR-uri implicat în comunicare; calitatea instrumentelor de comunicare utilizate. Însă cel mai important aspect pozitiv al relației de comunicare internă din cadrul POR a fost considerat activismul, atât la nivel central cât și regional sau local, activism generat de numărul mare de proiecte implementate în perioada 2007-2013. Comparativ însă cu perioada de programare 2007-2013, în actuala perioadă de programare nivelul activismului este mult mai scăzut. Aspectele negative semnalate de către participanții la focus grupuri au în vedere următoarele aspecte: (1) Întârzierile majore înregistrate în implementarea programului operațional pentru perioada 2014-2020, care au generat în cadrul echipelor de comunicare din Regiuni sentimentul de regres și nemulțumirea de a nu putea oferi răspunsuri satisfăcătoare potențialilor beneficiari; (2) Nivelul

scăzut al simplificării din actuala linie de programare și valorificarea în prea mică măsură a recomandărilor transmise Autorității de management de către specialiștii de la nivel local și regional vizând modul de organizare strategică a programului, tipul de nevoi și proiecte pe care ar trebui să le aibă în vedere și modalitatea de relaționare cu beneficiarii. O parte semnificativă a participanților la focus grupuri au menționat că POR 2014-2020 este, în pofida recomandărilor pe care le-au făcut, ca urmare a evaluării din perioada 2007-2013 mai complicat, mai greoi, mai restrictiv din punct de vedere al condițiilor pe care ar trebui să le întru-nească beneficiarii.

Majoritatea participanților au apreciat că investiția în comunicare în ultimii 2 ani a fost net inferioară comparativ cu cea din exercițiul anterior, că numărul întâlnirilor în cadrul Rețelei comunicatorilor Regio a fost foarte mic, că au fost foarte puține vizitele celor din AM în teritoriu, că evenimentele dedicate comunicării au fost foarte rare. Însă, principalul argument al acestei diminuări de activitate a fost considerat a fi faptul că programul a demarat târziu.

Experții din ADR au afirmat că primesc ghidurile în același timp cu beneficiarii, neputând să ofere răspunsuri la întrebări din lipsa timpului necesar pentru a parcurge aceste ghiduri, că nu sunt informați din timp asupra modificărilor care se fac pe aceste ghiduri, că nu sunt consultați asupra oportunităților privind schimbările făcute în materialele suport ale programului.

Analiza relației de comunicare internă din cadrul POR s-a realizat luând în considerare trei tipuri de actori instituționali ai comunicării: (1) Agențiile de Dezvoltare Regională; (2) Autoritatea de Management a POR/MDRAPFE; (3) Autorități publice județene sau locale, membre ale Rețelei Comunicatorilor Regio. Cei trei actori participă diferit în procesul de comunicare internă, sunt percepuți ca având responsabilități diferite, ca fiind situați pe poziții ierarhice diferite și ca având nevoie de informare diferite. Relația de comunicare între ADR-uri și membrii Rețelei comunicatorilor Regio (Consilii Județene, Prefecturi, Primării Municipale) este con-

siderată ca bună sau foarte bună, neproblematică din punct de vedere al participanților.

Soluțiile reieșite în cadrul discuțiilor de grup la diversele probleme identificate în cadrul procesului de comunicare internă sunt:

- ✓ Realizarea unui newsletter de către minister care să circule la nivelul tuturor substructurilor din cadrul Regio pentru a asigura diseminarea permanentă, eficientă și oficială a informațiilor importante pentru actorii implicați, dar mai ales a noutăților în ceea ce privește documentele Regio și modificările legale cu impact asupra programului;
- ✓ Organizarea unor tutoriale pentru personalul din structurile locale, cu participarea MDRAPFE, care să răspundă principalelor întrebări formulate la nivelul acestor instituții și care să prezinte mecanismele prin care se pot rezolva formal principalele probleme identificate;
- ✓ Organizarea mai multor întâlniri față în față cu reprezentanți ai AM POR și MDRAPFE. Întâlnirile față în față cu reprezentanții autorităților centrale au fost văzute ca fiind principalul mijloc de optimizare al procesului comunicării.
- ✓ Organizarea unor întâlniri inter-regionale periodice între personalul local implicat în implementarea Regio (ADR, Consiliu județean, primărie) și specialiști din cadrul MDRAPFE.
- ✓ Organizarea unor video-conferințe periodice cu participarea personalului implicat în comunicarea și implementarea Regio (AM, ADR, Rețeaua Comunicatorilor) pentru comunicarea întrebărilor, problemelor și obținerea unui feedback imediat la acestea.
- ✓ Organizarea unui grup de lucru mixt în vederea elaborării ghidurilor format din reprezentanți ai ADR, ai administrației publice locale și din alți actori relevanți, pentru a discuta și stabili împreună cum se va scrie ghidul, care sunt elementele de limbaj utilizate, pentru a nu fi susceptibile de interpretări multiple ulterior, în faza de aplicare și implementare și pentru a identifica eventuale neconcordanțe în a-

plicarea prevederilor din punct de vedere legislativ.

- ✓ Organizarea de ședințe de lucru realizate în mod regulat de Minister și AM POR. S-a menționat organizarea unor astfel de activități pentru găsirea unor soluții la problemele comune.
- ✓ Transmiterea live a activităților de training și informare a ședințelor de lucru din teritoriu, pe platforme specializate online (Regio live).
- ✓ Simplificarea este văzută ca o soluție de maximă necesitate în rezolvarea unor probleme multiple: demonstrarea condițiilor de eligibilitate, conținutul ghidurilor, documentelor ce trebuie depuse, elementele de monitorizare etc.
- ✓ Diminuarea birocrăției, în același timp cu simplificarea ghidurilor solicitându-se și diminuarea numărului de documente care trebuie aduse în momentul depunerii documentației pentru aprobarea unui proiect.
- ✓ Rezolvarea problemelor tehnice ale programului MySMIS. Programul este considerat util, însă problemele tehnice pe care le are au generat puternice reacții de nemulțumire.
- ✓ Suplimentarea personalului din cadrul Ministerului. Participanții la focus grupuri au considerat că lipsa personalului este una din problemele importante.
- ✓ Identificarea unor soluții publicitare mai creative pentru promovarea Regio, pentru a crește gradul de atractivitate față de acestea la nivelul potențialilor beneficiari.
- ✓ Îmbunătățirea relației de comunicare cu presa. Reprezentanții participanți la focus grupuri consideră că ar trebui să fie stabilită o relație foarte strânsă de comunicare Minister/ ADR-uri și presă.

Parteneri media, respectiv jurnaliști implicați în procesul de comunicare publică al POR

Majoritatea jurnaliștilor participanți la studiu se consideră bine informați sau foarte bine informați. Analiza comparativă pe tipuri de instituții media nu evidențiază diferențe semnificative între acestea în privința itemului de evaluare generală a nivelului de informare. Jurnaliștii care se consideră foarte bine informați au menționat, de regulă, cel puțin o instituție căreia i-au acordat credite speciale în procesul de informare. Principalele instituții menționate sunt ADR-urile, MDRAPFE, prin site-ul www.fonduri-ue.ro și reprezentanța Comisiei Europene.

Totuși, aproximativ o treime dintre jurnaliștii intervievați nu se consideră suficient de bine informați. Motivele invocate vin din comparația cu perioada de programare anterioară, din lipsa de interes din partea jurnaliștilor pentru POR și din percepția privind interesul scăzut al populației pentru informații legate de Programul Operațional Regional.

Marea majoritate a jurnaliștilor au apreciat relația de comunicare cu reprezentanții ADR ca fiind bună sau foarte bună. Cele mai multe argumente spontane ale opiniilor pozitive au vizat faptul că informația este primită, din partea reprezentanților ADR cu rapiditate, atunci când este solicitată, au fost menționate news letter-urile periodice și evenimentele de informare pentru jurnaliști organizate de către ADR, conferințele de presă și materialele transmise regulat. Punctele tari ale relației de comunicare între jurnaliști și ADR concentrează următoarele aspecte: profesionalism (24%)- înțeles ca manieră generală de a gestiona relația de comunicare, mod de adresare, claritatea informației transmise; rapiditate și promptitudine (18%)- caracteristici foarte importante pentru comunicarea cu presa; 17% dintre jurnaliști au apreciat instrumentele de comunicare utilizate de către echipele de comunicare din Agenții (site, newsletter, evenimentele la care presa este invitată, conferințele de presă, întâlnirile informative). De remarcat faptul că 10% dintre respondenți au

apreciat modul de organizare al echipelor de comunicare din cadrul ADR-urilor și faptul că există continuitate în privința personalului ceea ce permite nu doar creșterea nivelului de profesionalizare, ci și stabilirea de relații de comunicare individuale care corespund așteptărilor jurnaliștilor. Un sfert dintre jurnaliștii participanți la anchetă au apreciat că relația de comunicare cu ADR-ul din regiunea în care se află este medie sau slabă, argumentația vizând următoarele aspecte: faptul că principalul mijloc de informare este e-mailul, care nu permite o dezvoltare corespunzătoare a temelor de interes, numărul scăzut de întâlniri cu beneficiarii, în actualul exercițiu de programare, lipsa informațiilor privind proiectele implementate pe actuala linie de finanțare, faptul că nu sunt oferite detalii și despre proiectele respinse, faptul că intensitatea comunicării și receptivitatea de a răspunde la solicitările presei s-au diminuat semnificativ în comparație cu perioada 2007-2015, faptul că ADR nu mai creează subiecte, evenimente de presă, ci așteaptă să fie întrebați de jurnaliștii interesați. Punctele slabe ale relației de comunicare vizează în principal numărul scăzut de evenimente dedicate presei, numărul redus de instrumente utilizate și volumul mic de informații transmis, mai ales în ultimii ani. Suplimentar, jurnaliștii consideră ca fiind un punct slab faptul că informațiile transmise nu se centrează pe proiecte locale și că nu sunt oferite și informații despre proiectele care nu au primit finanțare, despre proiectele care nu s-au finalizat cu succes sau despre potențialii beneficiari, mai ales administrații locale, care nu sunt active în privința atragerii de fonduri prin Regio. Aproximativ un sfert dintre jurnaliștii intervievați au manifestat dorința de a primi și informație "negativă", despre modul de funcționare a programului, despre modul de implementare al proiectelor sau despre performanțele administrațiilor publice locale.

Marea majoritate a jurnaliștilor intervievați au apreciat ca fiind bună sau foarte bună comunicarea cu Autoritatea de management a programului, o parte dintre aceștia subliniind că aceasta nu se realizează în mod direct, ci prin intermediul Agențiilor de Dezvoltare Regională și Consiliilor Județene.

Majoritatea jurnaliștilor care au exprimat o opinie pozitivă au justificat-o prin faptul că sunt informați la timp despre proiectele care au fost aprobate, despre liniile de finanțare deschise și despre evenimentele de comunicare la nivel regional în care sunt invitați reprezentanți de la nivel central.

Jumătate dintre jurnaliștii participanți la demersul de cercetare apreciază relația de comunicare cu MDRAPFE ca fiind bună sau foarte bună. Argumentele care au justificat aprecierea pozitivă au avut în vedere faptul că MDRAPFE este unul din ministerele cu cea mai bună comunicare cu presa, faptul că solicitările de informații care au vizat POR au primit răspuns în timp util și faptul că cele două site-uri, www.mdrap.ro și www.fonduri-ue.ro sunt performante din punct de vedere al informației oferite și prietenoase din punct de vedere al formatului propus. În privința site-urilor au existat și aprecieri privind mai buna corelare informațională între cele două site-uri, astfel încât informații ca: stadiul absorbției, contractele semnate, situații la nivel regional să fie ușor de identificat și să nu genereze confuzii. O parte dintre cei care au avut opinii negative le-au argumentat prin: limbajul prea specializat folosit în comunicatele ministerului.

Standardele de comunicare aplicate pe POR în exercițiul 2007-2013 au determinat un nivel ridicat de așteptare din parte a jurnaliștilor privind comunicarea în actualul exercițiu de programare. Interesul de informare al jurnaliștilor constă, schematic din trei întrebări principale: "Ce s-a realizat până acum?"; "Unde?" și "Cine sunt/au fost beneficiarii finanțărilor?". Datele culese în cadrul interviurilor au demonstrat un interes suplimentar, special pentru comparații, statistici clasamente care să evidențieze diferențe între localități, între tipuri de beneficiari, între axe, între regiuni etc. Pe locul secund, în ierarhia așteptărilor în privința informării, se află prezentarea detaliată a programului. Întrebări de tipul "Care sunt așteptările Ministerului privind implementarea POR 2014-2020?", "Care au fost motivele strategice pentru actuala structură POR?", "Care sunt axele de finanțare?", "Care sunt potențialii beneficiari?", "Ce fel de proiecte se

finanțează?” sunt exemple care conturează această categorie de așteptări.

Un segment important de informații vizează situațiile statistice și/sau comparative. Așa cum am menționat anterior acest tip de informații este perceput de către respondenții care l-au propus ca fiind prolific din punct de vedere jurnalistic pentru a evidenția pe de o parte strategia de la nivel central, pe de altă parte dinamica de la nivel local și gradul diferit de implicate pe tipuri de autorități. Noutățile în implementarea programului vizează un segment de informații cu caracter generic ce definesc caracterul intrinsec al mass media. Jurnaliștii intervievați au precizat că doresc să afle "tot ce este "ultimele noutăți", "noutățile de ultimă oră", "date de ultimă oră". Acest set de nevoie de informații atrage atenția în special asupra modului de prezentare a informației prin semnalarea caracterului de "ultimă oră", pentru informațiile noi.

O categorie semnificativă de informații așteptate de către reprezentanții presei vizează beneficiarii proiectelor finanțate prin POR. "Cine a primit finanțare?", "De unde este beneficiarul?", "De unde sunt cei mai mulți beneficiari?" sunt exemple de întrebări care descriu această categorie. O parte dintre jurnaliști s-au arătat interesați de raportarea la beneficiarul unei finanțări prin fonduri europene, ca fiind potențial subiect de presă de la momentul semnării contractului de finanțare și până la finalizarea perioadei contractuale, fiind interesați de urmărirea, la nivel local, a întregului parcurs.

Corelat, o categorie de informații de interes pentru jurnaliști este cea a problemelor, dificultăților și blocajelor întâmpinate de către autorități locale și centrale și de către beneficiari privați în derularea programului și implementarea proiectelor. În acest sens ne-au fost sugerate soluții de tipul: publicarea răspunsurilor la întrebările venite din partea potențialilor beneficiari, publicarea de indexuri de probleme și dificultăți întâmpinate, pe tipuri de beneficiari, publicarea de către autoritățile centrale și regionale a unei "foi de parcurs" în care să se evedențieze, periodic stadiul de implementare a programului.

O parte dintre jurnaliștii intervievați au solicitat informații privind calendarul lansărilor, calendarul evenimentelor din cadrul Programului, calendarul evenimentelor dedicate presei, informații menite în special să ușureze organizarea activității jurnalistice și mai puțin ca informații de presă propriu-zise.

Principalul mijloc de informare pentru jurnaliștii intervievați rămân conferințele de presă, instrument dedicat comunicării cu mass-media. Jurnaliștii participanți la anchetă ne-au semnalat nevoia de organizare cu o frecvență mai mare a conferințelor de presă și de stabilire a unui calendar al acestora consonant cu celelalte evenimente din cadrul Programului.

Site-urile Ministerului și cele ale Agențiilor de Dezvoltare Regională reprezintă, de asemenea mijloace de informare foarte importante pentru jurnaliști. Aceștia apreciază existența pe site a unei rubrici dedicate, marcarea noutăților informaționale, arhive de documente video și audio de la evenimente și conferințe de presă, precum și un limbaj prietenos, nespecializat, care să faciliteze înțelegerea.

Concluzii și recomandări

Pentru a ajunge la toate categoriile de potențiali beneficiari este nevoie de un mixt de instrumente de comunicare care să cuprindă cele trei tipuri majore de mecanisme de transmitere de informații: comunicarea directă, comunicarea on-line și comunicarea prin mass-media.

Dat fiind faptul că Programul Operațional Regional, în acest exercițiu de programare, se deschide către noi categorii de potențiali beneficiari, valorificarea experienței anterioare în procesul de comunicare și nu numai, reprezintă principalul mecanism de menținere a standardelor înalte cu care Regio a obișnuit. Astfel, recomandăm repunerea în circuitul informațional a unor materiale de tip glosar de termeni, întrebări și răspunsuri, modalități de crearea de rețele de beneficiari, primii pași în conceperea unui proiect etc. Prioritar, în acest context, considerăm că este valorificarea mecanismelor de comunicare directă la nivel local și regional prin susținerea evenimentelor și acțiunilor de comunicare din teritoriu.

În vederea susținerii comunicării directe, componentă de comunicare ce a contribuit major la succesul Regio în perioada anterioară, recomandăm promovarea celor două instrumente de comunicare extrem de utile pentru toate categoriile de beneficiari: Help-desk-ul Regio și Rețeaua Comunicatorilor Regio.

Este necesară creșterea nivelului comunicării directe la nivelul comunităților mici. Utilizarea comunicării on-line este mai puțin frecventă la nivelul acestor comunități, iar problemele locale implică o serie de întrebări la care se așteaptă un răspuns direct, într-un limbaj comun;

Totodată, se resimte nevoia de prezentare a modelelor de succes a exemplilor de bună practică, a modalităților de rezolvare a problemelor locale prin finanțări Regio. Așteptările la nivel local privind accesul la "portofolii de proiecte" sunt semnificative, mai ales în comunitățile mici;

Trebuie avută în vedere (pentru îmbunătățire sau chiar implementare, dacă și unde este nevoie) comunicarea, la nivelul comunităților mici, în special, într-un limbaj accesibil, mai puțin special, sau "traducerea" într-un glossar de termeni a principalelor concepte utilizate în comunicarea specializată.

Unii beneficiari consideră necesară creșterea informării privind existența help-desk-urilor Regio, în special pentru administrațiile din localitățile mici. Acest instrument poate oferi suportul comunicării directe și creșterii gradului de corelare între finanțările Regio și problemele și nevoile comunităților locale.

Îmbunătățirea relației de comunicare inter-instituționale este un obiectiv de atins, prin crearea unor instrumente mai bine corelate cu sistemul normativ existent și prin oferirea de suport informativ instituțiilor de avizare de la nivel județean.

Un segment semnificativ al așteptărilor în privința comunicării cu presa are în vedere creșterea comunicării directe între reprezentanții autorităților centrale și jurnaliști. Reprezentanții mass media așteaptă să primească din partea autorităților răspunsuri la întrebări punctuale, explicații, detalii care să ofere un caracter de exclusivitate informației.

Contract: *Servicii pentru realizarea studiilor sociologice prin care se vor evalua nevoile de informare și eficiența acțiunilor de informare și comunicare realizate în conformitate cu Planul de comunicare pentru POR 2014-2020;*

Etapa I - *Stabilirea nevoilor de informare, a canalelor preferate, stadiul de informare în rândul potențialilor aplicanți;*

Raport sintetic

București, Septembrie 2017

**Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene
Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional**

Bulevardul Libertății, nr. 16, Latura Nord, sector 5, București, cod poștal 050706

Telefon: 0372 11 14 09

Email: info@mdrap.ro

www.inforegio.ro

Investim în viitorul tău!

Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin
Fondul European de Dezvoltare Regională.

Titlul proiectului: Servicii pentru realizarea studiilor sociologice prin care se vor evalua nevoile de
informare și eficiența acțiunilor de informare și comunicare realizate în conformitate cu Planul de
comunicare pentru POR 2014-2020

Editorul materialului: Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene

Data publicării: august 2017

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau
a Guvernului României